

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta filozofická

Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Miroslav Kozak

Název práce: Muhammad bin Salmán a jeho vliv na současnou Saúdskou Arábii

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Veronika Kramářková, Ph.D.,
interkulturní pracovník pro arabskou komunitu, Integrační centrum Praha

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Práce si klade za cíl zmapování situace po nástupu prince Muhammada bin Salmána k moci a to zejména v oblasti ekonomiky, sociálního života v zemi, vnitřní i zahraniční politiky. Takto stanovený cíl byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Zvolené téma bylo středně náročné na zpracování, protože aj keď sú kroky Muhammada bin Salmána vďaka jeho mediálnej prezentácii dobre známe, na pochopenie hlbších pohnutí jeho konania je nutné poznať nielen vnútropolitickú situáciu, ale i historické vzťahy medzi jednotlivými krajinami v regióne.

Študent si zvolil vhodnú štruktúru práce. V úvodných kapitolách sa venuje histórii rodu Ál Sa'úd a jednotlivým mocenským kruhom vnútri kráľovskej rodiny a podrobne odкрýva vzťahy medzi jednotlivými vetvami rodu. Následne popisuje cestu princa Muhammada bin Salmána k moci a napokon jeho domácu a zahraničnú politiku. Práve v týchto posledných dvoch kapitolách sa najviac prejavujú silné i slabé stránky práce. Z hľadiska obsahu je medzi nimi veľká disproporčnosť, a to nielen čo sa týka počtu stránok, ale i kvalitatívneho spracovania. Len na ilustráciu, napr. pasáž, ktorá sa venuje šoférovaniu žien zaberá päť strán, kde sú podrobne vymenované argumenty odporcov a zástancov. Naproti tomu, je podkapitola „Vzťahy s Íránem“ venovaná len jedna strana, ktorá je z polovice tvorená prerazprávaním kritiky, ktorú smeroval Muhammad bin Salmán na adresu Iránu, bez akejkoľvek hlbšej reflexie postavenia šiitskej menšiny v Saudskej Arábii (študent sa uspokojil len s vyjadrením režimu: „*Saúdská média ale označovala Musawaru za centrum teroristů.*“ (s.60)).

Zatiaľ čo pri písaní o domácej politike študent dokázal zužitkovať svoj dlhoročný záujem o dianie v krajine a v podstate nemá k tejto časti žiadne pripomienky, podkapitoly venované zahraničnej politike sú slabinou predkladanej práce. Obsahujú množstvo podrobných, nie vždy relevantných informácií a príbehov, ale o vplyve Muhammada bin Salmána či jeho zahraničnej agende sa dozvieme len málo. Rovnako chýba i akýkoľvek regionálno-historický kontext, ktorý by čitateľovi priblížil vzťahy zainteresovaných strán. Vo výsledku tak študent napr. popisuje problémy saudského protiraketového systému (s.50-51), ale nezmiene sa o koreňoch saudsko-jemenského konfliktu, ani o tom, kto sú tí „povstaleckí Húthijovia“. Dozvieme sa, že Muhammad bin Salmán chcel blahosklonne poučovať Obamu o saudskoarabskom súdnom systéme (s.56), ale širšie zdôvodnenie, prečo majú Saudská Arábia a Emiráty dlhodobý záujem spraviť prevrat v Katare nie (s.54), atď. Tento problém by sa dal do určitej miery vyriešiť používaním poznámkového aparátu, kam by sa dali umiestniť nielen informácie vysvetľujúce historický kontext mnohých udalostí, ale aj menej dôležité správy či glosy, ktoré by zaujímavým spôsobom dopĺňovali text bez toho, aby ho vyslovene rušili.

Istý problém vidím i v práci s prameňmi, kedy študent mnohé udalosti zahraničnej politiky komentuje ústami saudských predstaviteľov, ale argumentom druhej strany nedáva žiadny, alebo len veľmi okrajový priestor. Aj keď to určite nebol zámer, niektoré pasáže z toho dôvodu vyznievajú tendenčne (hlavne kapitola 5.1. Válka v Jemenu a 5.5. Vzťahy s Íránem). Tiež je škoda, že vzhľadom na zameranie témy a šesťročného štúdia jazyka, nepoužil autor ani jeden arabský zdroj.

3. FORMÁLNI ÚPRAVA (jazykový projev, správnosť citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Po formálnej stránke nájdeme v práci početné nedostatky, predovšetkým čo sa týka písania veľkých a malých písmen (pr. Hanbalizmus, Islám, Sever, Východ, Saúdskoarabský, Spojené Arabské Emiráty...) a čiarok. Problémom je i nejednotný prepis názvov a mien z arabčiny, predovšetkým používanie spojovníka pri viazaní určitého člena „al“ v genitívnom spojení a nekonzistentnosť v prepise hrdelnice „ajn“ i hamzy (napr. °Abd-al Wahháb, °Abd-al °Azíz, Abd Al Azíz, Abdalláh, Abd ar-Rahmán, Muhammad bin Nájif/ Najif /Najif, Muhammad bin Zájid/Zajid...). Tieto chyby nájdeme naozaj na každej stránke, čo pochopiteľne znižuje úroveň predloženého textu (na obdobné nedostatky bol študent upozorňovaný už v bakalárskej práci).

Väčšiu pozornosť by si zaslúžilo i grafické spracovanie kapitol. Tie sú tvorené súvislými blokmi textu bez akýchkoľvek odstavcov a čitateľ môže mať miestami problém rozlíšiť, kde končí jedna myšlienka a kde začína druhá. Štandardom je i začínať hlavné kapitoly na novej stránke a používať rovnaký formát v celej práci (viz podkapitola 4.5.).

Čo sa týka jazykového prejavu autora, tak ten je na dobrej úrovni a až na niektoré pasáže v úvodných kapitolách je text zrozumiteľný a čtivý. Odkazovanie na použitú literatúru je jednotné a v norme. Korektúrou však neprešlo anglické krátkučné resumé (s nadpisom „Abstract“) na konci práce.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Diplomová práca Miroslava Kozaka pôsobí rozpačitým dojmom. Z práce je zrejmé, že autorovi je bližšia spíš domáca politika a hospodárstvo, o ktorých má nepochybne vynikajúci prehľad i hlboké znalosti. O to viac však vynikla jeho neistota v oblasti zahraničnej politiky, kde je predložený text spíš parafrázovaním historiek a vybraných internetových článkov, než analýzou role Muhammada bin Salmána vo vybraných konfliktoch. Na jednej strane je chvályhodné, že pri písaní čerpal z naozaj obrovského množstva prameňov, na strane druhej, mi však v práci chýba študentov prínos v podobe vlastnej (kritickej) analýzy politiky Muhammada bin Salmána. Dokonca i záver, ktorý býva spravidla pre každého pisateľa priestorom na reflexiu napísaného textu, je v tomto prípade poskladaný z toho, čo už povedal niekto iný.

Vyššie zmienené obsahové, ale i početné formálne nedostatky (ktoré by sa na diplomovej úrovni vyskytovať nemali), mi preto bránia udeliť najlepšie hodnotenie. Študenta by som však rada podporila v prípadnom ďalšom bádani v tejto oblasti, s tým, že by sa nemal báť sebavedomejšie artikulovať svoje vlastné názory. Vedomosti na to určite má.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Prečo podľa Vás nedokázala Saudská Arábia získať v Jemene ani po piatich rokoch bojov výrazne navrch? A aké sú podľa vás príčiny rozpadu saudsko-emirátskeho spojenectva v tomto konflikte?
2. Ako sa za posledný rok zmenila mocenská pozícia Muhammada bin Salmána? Aké je v súčasnosti jeho postavenie na domácom dvore a na medzinárodnej scéne?
3. Na s. 48 píšete, že Muhammad bin Salmán je chránencom Muhammada bin Zájida (korunného princa Abú Zabí), s tým, že MBZ má na zahraničnú politiku MBS veľký vplyv. Vedeli by ste vysvetliť, ako podľa Vás prejavuje tento vzťah chránenec-patrón?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě): **VEELMI DOBRE**

Datum: 21.5.2017